

Programació dibuix artístic. Batxillerat d'arts.

Competències específiques de la matèria

Les competències pròpies d'aquesta matèria són:

La competència en la representació gràfica objectiva es refereix a la capacitat de descriure amb dibuixos d'intenció analítica referents observats o imaginats.

La competència en la sensibilitat estètica s'entén, d'una banda, com la facultat de percebre les qualitats plàstiques de les formes de l'entorn per tal de comunicar-les gràficament amb el llenguatge visual i plàstic; i, d'una altra, la capacitat de reconèixer la poètica que inspiren les obres artístiques de diferents moviments, estils i èpoques.

La competència en la creativitat artística es manifesta en la recerca per part de l'alumnat de l'expressió original de la seva sensibilitat.

La competència cultural artística s'entén com la capacitat de conèixer, comprendre, apreciar i saber analitzar, des del seu context social i cultural, obres gràficoplàstiques i visuals a partir dels diferents codis artístics emprats en cada època.

Objectius

La matèria de dibuix artístic del batxillerat té com a finalitat el desenvolupament de les capacitats següents:

1. Conèixer la terminologia i el vocabulari específic, els procediments tradicionals i les noves tecnologies, els materials i els estris propis, i saberlos emprar de manera adient en descripcions verbals o escrites i en realitzacions gràficoplàstiques.

Objectiu continuat.

2. Aprofitar els mecanismes de la percepció aplicats a la memòria visual i la retentiva per distingir en la realitat observada els trets essencials dels superflus i enriquir el bagatge imaginatiu personal capaç d'impulsar la creativitat.

Objectiu aplicat . 1^a. Avaluació/ primer curs. 1^a. Avaluació segon curs.

3. Descriure gràficament formes naturals i artificials, a partir de l'observació directa dels referents, tot atenent al seu aspecte visual, geometria i estructura d'acord amb la intencionalitat representativa pretesa.

Objectiu aplicat. 1^a. Avaluació/ primer curs. 1^a. Avaluació segon curs.

4. Representar en el pla formes tridimensionals, reals o imaginàries, concretant-ne la posició en l'espai, les proporcions relatives i els efectes lumínics.

Objectiu aplicat. 1^a. Avaluació/ segon curs.

5. Conèixer els fonaments fenomenològics i físics del color i adequar la seva aplicació plàstica a la intencionalitat compositiva i expressiva de les representacions.

Objectiu aplicat. 3^a. Avaluació/ primer curs.

6. Compondre imatges amb mitjans gràficoplàstics bidimensionals per obtenir

resultats estètics creatius que permetin transmetre continguts mentals, sensacions o emocions provinents de la realitat exterior o de l'imaginari personal.

Objectiu aplicat. 2^a. Avaluació/ primer curs.

7. Desenvolupar habilitat i destresa expressiva en l'ús dels mitjans gràficoplàstics, com a resultat de la recerca i l'experimentació constants, de manera que possibilitin la millora de la sensibilitat i facilitin el desenvolupament de la pròpia personalitat.

Objectiu continuat.

8. Saber identificar i explicar els elements formals i els valors semàntics presents en obres del patrimoni artístic, atenent al context social i cultural, per tal que esdevingui recurs propedèutic per a les pròpies creacions.

Objectiu aplicat. 1ª avaluació /primer curs. 3^a. avaluació/ segon curs.

9. Mantenir una conducta respectuosa i una disposició participativa en el desenvolupament de les activitats d'aprenentatge que possibiliti l'intercanvi d'experiències creatives i promogui les diverses sensibilitats.

Objectiu continuat.

CONTINGUTS

Continguts comuns per als dos cursos

- Representació gràficoplàstica de la realitat i de les idees.
- Ús eficient de la terminologia, els materials, les eines i els procediments propis de la matèria.
- Aproximació als conceptes fonamentals de la teoria de l'art i a les obres rellevants del patrimoni artístic i cultural: diferents moviments, estils i autors.
- Valoració de la necessitat de protegir i difondre el patrimoni com a herència cultural dels grups humans.
- Recerca, experimentació i valoració de solucions creatives en les concrecions plàstiques.
- Valoració reflexiva i crítica envers les realitzacions pròpies i les d'altri, i interiorització de les experiències.

Primer curs

Anàlisi de la forma

- Anàlisi de la percepció visual: els hemisferis cerebrals, funcions i implicació en la conceptualització i interpretació dels referents. Diferenciació entre percepte i concepte. Experimentació de l'observació, la retentiva i la memòria visual.
- Anàlisi dels elements que intervenen en l'observació de les formes (contorn, dintorn, silueta). Utilització de la línia en el dibuix de contorns.
- Anàlisi de la tipologia de la forma: forma orgànica i forma geomètrica; forma visual i forma estructural. Interpretació de les formes i les seves proporcions per mitjà de l'encaix.
- Identificació i caracterització de la línia com a element configurador de la forma tridimensional. Representació de talls i seccions planes intuïdes a partir de formes tridimensionals observades.

- Experimentació de l'expressivitat de la línia i el traç en la interpretació imaginativa de la forma.
- Organització i composició de les formes planes. Estudi de les regles compositives i la seva expressivitat (figura-fons, proporció, nuclis, masses, equilibri, direcció, ritme i textura), i identificació en obres d'art representatives.
- Representació gràficoplàstica amb intencionalitat descriptiva, esquemàtica i simbòlica.

Dibuix descriptiu d'objectes

- Anàlisi de les característiques de la il·luminació. Representació del volum per mitjà de la interpretació dels efectes de llum i ombra.
- Classificació de les escales tonals i valoració de la seva expressivitat segons l'harmonia o el contrast en el context.
- Configuració gràfica de referents tridimensionals amb l'ajut de la taca i de la textura.
- Anàlisi estructural de formes a partir de la representació d'objectes tridimensionals utilitzant la perspectiva axonomètrica. Determinació de les representacions segons la posició de l'espectador en relació amb l'objecte.
- Ús d'estratègies de configuració gràfica en la representació d'objectes, per mitjà de la combinació o la subdivisió de les formes volumètriques. Destresa en la concreció de les parts vistes i ocultes. Aplicació dels efectes del clarobscur.

El color

- Estudi del color com a fenomen físic. Experimentació de les seves qualitats i relacions (harmonia i contrast, interacció i color local).
- Elaboració de barreges additives i subtractives mitjançant procediments tradicionals i les noves tecnologies.
- Aplicació de les qualitats del color en la creació de composicions amb finalitats expressives. Anàlisi de l'ús simbòlic del color.

Dibuix descriptiu d'espais

- Representació de la profunditat en el pla i anàlisi dels seus indicadors gràfics.
- Caracterització dels elements definidors de la perspectiva cònica. Interpretació i determinació gràfica d'aquests elements a partir d'una representació fotogràfica. Aplicació dels efectes lumínics a la perspectiva cònica i en la representació de les ombres.
- Realització de perspectives intuïtives per a la representació d'espais interiors i exteriors amb diferents intencionalitats expressives.
- Anàlisi de l'ús de la perspectiva cònica en obres del patrimoni artístic.

1er curs.

1ª. Avaluació

Introducció al dibuix de representació

Anàlisi de la forma

- Anàlisi de la percepció visual: els hemisferis cerebrals, funcions i implicació

en la conceptualització i interpretació dels referents. Diferenciació entre percepte i concepte. Experimentació de l'observació, la retentiva i la memòria visual.

- Anàlisi dels elements que intervenen en l'observació de les formes (contorn, dintorn, silueta). Utilització de la línia en el dibuix de contorns.
- Anàlisi de la tipologia de la forma: forma orgànica i forma geomètrica; forma visual i forma estructural. Interpretació de les formes i les seves proporcions per mitjà de l'encaix.
- Identificació i caracterització de la línia com a element configurador de la forma tridimensional. Representació de talls i seccions planes intuïdes a partir de formes tridimensionals observades.
- Experimentació de l'expressivitat de la línia i el traç en la interpretació imaginativa de la forma.
- Organització i composició de les formes planes. Estudi de les regles compositives i la seva expressivitat (figura-fons, proporció, nuclis, masses, equilibri, direcció, ritme i textura), i identificació en obres d'art representatives.
- Representació gràficoplàstica amb intencionalitat descriptiva, esquemàtica i simbòlica.

Dibuix descriptiu d'espais

- Representació de la profunditat en el pla i anàlisi dels seus indicadors gràfics.
- Caracterització dels elements definidors de la perspectiva cònica. Interpretació i determinació gràfica d'aquests elements a partir d'una representació fotogràfica. Aplicació dels efectes lumínics a la perspectiva cònica i en la representació de les ombres.
- Realització de perspectives intuïtives per a la representació d'espais interiors i exteriors amb diferents intencionalitats expressives.
- Anàlisi de l'ús de la perspectiva cònica en obres del patrimoni artístic.

	1er curs- 1ª. Aval. Activitats.		Hores programades
1.1	Avaluació inicial		1
1.2	Observació intuïtiva		8
1.3	Contorns		4
1.4	Representació d'objectes		8
1.5	Fonaments de la perspectiva cònica		4
1.6	Anàlisi perspectiva		
1.7	Perspectiva frontal		4
1.8	Perspectiva obliqua		4
1.9	Previsualització d'espais.		4
1.10	Avaluació conceptes		1
			40

1er. Curs**2.a. avaluació****Composició**

- Organització i composició de les formes planes. Estudi de les regles compositives i la seva expressivitat (figura-fons, proporció, nuclis, masses, equilibri, direcció, ritme i textura), i identificació en obres d'art representatives.
- Representació gràficoplàstica amb intencionalitat descriptiva, esquemàtica i simbòlica.

Llum**Dibuix descriptiu d'objectes**

- Anàlisi de les característiques de la il·luminació. Representació del volum per mitjà de la interpretació dels efectes de llum i ombra.
- Classificació de les escales tonals i valoració de la seva expressivitat segons l'harmonia o el contrast en el context.
- Configuració gràfica de referents tridimensionals amb l'ajut de la taca i de la textura.
- Anàlisi estructural de formes a partir de la representació d'objectes tridimensionals utilitzant la perspectiva axonomètrica. Determinació de les representacions segons la posició de l'espectador en relació amb l'objecte.
- Ús d'estratègies de configuració gràfica en la representació d'objectes, per mitjà de la combinació o la subdivisió de les formes volumètriques. Destresa en la concreció de les parts vistes i ocultes. Aplicació dels efectes del clarobscur.

	1er. Curs. 2ª. Avaluació.		Hores
2.1	Anàlisi compositiu		4
2.2	Creació compositiva		6
2.3	Anàlisi lluminositat i escala de lluminositat.		8
2.4	Projecció de la llum		8
2.5	Construcció de la llum: forma i espai		8
2.6	Composició i clarobscur		8
2.7	Avaluació conceptes		2
			44

1er. Curs

3ª. Avaluació

Color

- Estudi del color com a fenomen físic. Experimentació de les seves qualitats i relacions (harmonia i contrast, interacció i color local).
- Elaboració de barreges additives i subtractives mitjançant procediments tradicionals i les noves tecnologies.
- Aplicació de les qualitats del color en la creació de composicions amb finalitats expressives. Anàlisi de l'ús simbòlic del color.

	1er. Curs . 3ª. Avaluació.		hores
3.1	Procés de visió del color. Anàlisi i classificació del color.		4
3.2	Color-matèria. Sistema d'ordenació.		8
3.3	Color i forma.		4
3.4	Color i espai.		4
3.5	Color i composició.		4
3.6	Avaluació conceptes		2
			34

20n curs

Segon curs

Interpretació i expressió subjectiva de la forma

- Anàlisi dels elements del llenguatge visual i plàstic i de la seva sintaxi, i identificació en obres d'art representatives. Interpretació dels significants i els significats en la lectura d'imatges.
- Interpretació imaginativa de les formes (transformació, deformació, variació i juxtaposició) per a la recerca creativa de representacions gràfiques. Anàlisi dels antecedents històrics i estudi de les aportacions de les primeres avantguardes del segle XX.
- Experimentació d'alternatives lliures a la representació realista: perspectiva per plans, estructuració geomètrica, construcció per mitjà del color, punts de vista múltiples, abstracció.
- Realització d'expressions gràfiques com a resultat de la transferència de llenguatges, pensaments, idees i vivències.

Representació i descripció de la natura

- Caracterització de les formes naturals inanimades i de les formes vegetals. Identificació de les formes i comprensió de la seva estructura.
- Realització d'esbossos i estudis del natural, i posterior concreció sintètica de les anotacions.
- Representació gràfica d'elements de l'entorn natural i urbà: el concepte i els tipus de paisatge. Aplicació de les lleis de la perspectiva i de la representació de la profunditat de l'espai en la construcció de paisatges.

- Establiment dels vincles i diferències entre el dibuix científic i el dibuix artístic. Comprensió i diferenciació entre la representació gràficoplàstica objectiva i l'expressió subjectiva.
- Elaboració de representacions basades en la transformació plàstica de formes i entorns naturals amb finalitats expressives.

Anàlisi i representació de la figura humana

- Caracterització de la representació del cos humà al llarg de la història (cànon i mòdul), mitjançant l'anàlisi d'obres d'art.

Currículum batxillerat – Decret 142/2008 - DOGC núm. 5183

Dibuix artístic 11

- Exploració de l'estructura, les mesures i les proporcions de la figura humana.
- Representació gràfica de la figura humana observada del natural.
- Elaboració de composicions de figures en moviment.
- Representació expressiva del cos humà.
- Utilització i intervenció del propi cos en la generació de produccions gràficoplàstiques a través de l'acció i la gestualitat.

1ª. Avaluació. 2on curs

Representació i descripció de la natura

- Caracterització de les formes naturals inanimades i de les formes vegetals. Identificació de les formes i comprensió de la seva estructura.
- Realització d'esbossos i estudis del natural, i posterior concreció sintètica de les anotacions.
- Representació gràfica d'elements de l'entorn natural i urbà: el concepte i els tipus de paisatge. Aplicació de les lleis de la perspectiva i de la representació de la profunditat de l'espai en la construcció de paisatges.
- Establiment dels vincles i diferències entre el dibuix científic i el dibuix artístic. Comprensió i diferenciació entre la representació gràficoplàstica objectiva i l'expressió subjectiva.
- Elaboració de representacions basades en la transformació plàstica de formes i entorns naturals amb finalitats expressives.

	2 curs- 1ª. Aval.	Hores programades
2.1.1	Anàlisi procés personal	2
2.1.2	Metodologies del dibuix de representació: Observació intuïtiva.	4
2.1.3	Metodologies del dibuix de representació: Anàlisi	4
2.1.4	Metodologies del dibuix de representació: Construcció.	4
2.1.5	Metodologies del dibuix de representació: descripció.	2
2.1.6	Aplicació temàtica a Dibuix descriptiu d'objectes	8
2.1.7	Aplicació temàtica a Dibuix descriptiu d'espais	8
2.1.8	Aplicació de la llum	8

2.1.9	Aplicació del color	4
2.1.10	Avaluació conceptes	2
		44

.

.

.Construcció i descripció.

Aplicació temàtica a

Dibuix descriptiu d'objectes

Dibuix descriptiu d'espais

Aplicació de la llum

Aplicació del color

2ª. Avaluació 2on curs.

Representació/interpretació

Anàlisi i representació de la figura humana

- Caracterització de la representació del cos humà al llarg de la història (cànon i mòdul), mitjançant l'anàlisi d'obres d'art.

Currículum batxillerat – Decret 142/2008 - DOGC núm. 5183

Dibuix artístic 11

- Exploració de l'estructura, les mesures i les proporcions de la figura humana.
- Representació gràfica de la figura humana observada del natural.
- Elaboració de composicions de figures en moviment.
- Representació expressiva del cos humà.
- Utilització i intervenció del propi cos en la generació de produccions gràficoplàstiques a través de l'acció i la gestualitat.

Interpretació i expressió subjectiva de la forma

- Anàlisi dels elements del llenguatge visual i plàstic i de la seva sintaxi, i identificació en obres d'art representatives. Interpretació dels significants i els significats en la lectura d'imatges.

	2 curs- 2ª. Aval.		Hores programades
2.1.1	Figura humana. Sistemes i representació.		2
2.1.2	Figura humana procés constructiu/Procés analític. Introducció morfològica. Estructura dinàmica		8
2.1.3	Estudi del natural. De l'observació intuïtiva i al procés i		8

2.1.4	Figura humana. Interpretació.		8
2.1.5	Estratègies compositives i categories estilístiques		4
2.1.6	Intrepretació compositiva		12
2.1.10	Activitats avaluació		1
			40

3ª. AVALUACIÓ

Interpretació i expressió subjectiva de la forma

- Interpretació imaginativa de les formes (transformació, deformació, variació i juxtaposició) per a la recerca creativa de representacions gràfiques. Anàlisi dels antecedents històrics i estudi de les aportacions de les primeres avantguardes del segle XX.
- Experimentació d'alternatives lliures a la representació realista: perspectiva per plans, estructuració geomètrica, construcció per mitjà del color, punts de vista múltiples, abstracció.
- Realització d'expressions gràfiques com a resultat de la transferència de llenguatges, pensaments, idees i vivències.

	2 curs- 3ª. Aval.		Hores programades
2.1.1	Moviments artístics s. XX.		4
2.1.2	Interpretació .Objectes. Aplicació i síntesi.		8
2.1.3	Interpretació. Espais Aplicació i síntesi.		12
2.1.4	Interpretació llum. Aplicació i síntesi.		8
2.1.5	Interpretació color. Aplicació i síntesi.		6
2.1.6.	Activitats d'avaluació		2
			40

Criteris d'Avaluació

-L'alumne segueixi una avaluació continua, per això cal assolir els continguts i objectius proposats en cada unitat didàctica.

-L'alumne ha d'assolir plenament totes les competències previstes en cada avaluació.

- Per a procedir a l'avaluació cal tenir complert tot el programa de treballs (activitats, exercicis i treballs i coneixements).
- Al final de l'avaluació es farà una valoració global dels treballs realitzats i dels resultats de l'avaluació contínua.
- Si no s'ha assolit una avaluació, aquesta queda acumulada a l'avaluació següent. Caldrà fer una anàlisi conjunta amb l'alumne per tal d'establir una fórmula d'assoliment dels dèficits detectats.
El professor podrà discriminar en alguns casos els temes de l'avaluació suspesa per a concentrar l'esforç només en les unitats didàctiques pendents.
- Al final de curs es revisaran les unitats amb exercicis pendents i els continguts teòrics no assolits de les avaluacions anteriors. A l'avaluació final es farà una valoració global del curs, aquesta no serà necessàriament una mitjana aritmètica de les tres avaluacions.
- L'aprovació dels cursos requereix l'aprovació de totes les unitats de programació.
- L'actitud i els hàbits de treball són fonamentals en aquesta matèria de caire teòric-pràctic.
- L'entrega dels treballs cal fer-la en els dies assignats (sempre en convoca amb antel.lació). Si un alumne no pot assistir a l'exàmen, es repetirà només per causes de força major justificada per escrit.